ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ELEANOR SHARPSTON
της 11ης Δεκεμβρίου 2007 [1]

1. Οι αναιρεσείοντες είναι κύριοι σκαφών που αποτελούν τμήμα του ιρλανδικού αλιευτικού στόλου. Ενώπιον του Πρωτοδικείου ζήτησαν την ακύρωση της αποφάσεως 2003/245/ΕΚ [2] (στο εξής: απόφαση της Επιτροπής), με την οποία η Επιτροπή απέρριψε τις αιτήσεις αυξήσεως της «χωρητικότητας ασφαλείας» [3] των σκαφών τους.

2. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση [4], το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι αναιρεσείοντες δεν είχαν έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής, διότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, δεν είχαν ναυπηγήσει τα σκάφη αυτά, και, επομένως, δεν ήταν κύριοι των σκαφών. Έκρινε επίσης ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν αφορούσε ατομικά τους αναιρεσείοντες εφόσον τα εν λόγω σκάφη ήταν «πλασματικά» [5].

3. Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο απέρριψε τις προσφυγές τους ως απαράδεκτες. Όσον αφορά δεκαεννέα άλλους προσφεύγοντες, έκρινε τις προσφυγές τους παραδεκτές και ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

4. Τρεις από τους τέσσερις προσφεύγοντες που ηττήθηκαν πρωτοδίκως [6] άσκησαν την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως. Ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου καθόσον απέρριψε τις προσφυγές τους και να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — Απόφαση της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2003, για τις αιτήσεις που έλαβε η Επιτροπή για την αύξηση των στόχων των πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού IV προκειμένου να βελτιωθεί η ασφάλεια, η θαλάσσια ναυσιπλοΐα, η υγιεινή, η ποιότητα των προϊόντων και οι συνθήκες εργασίας για σκάφη ολικού μήκους άνω των 12 μέτρων (ΕΕ L 90, σ. 48).

3 — Αύξηση της χωρητικότητας του σκάφους προκειμένου να αυξηθεί η πλοϊμότητα ή να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας του πληρώματός του, χωρίς αύξηση της διαθέσιμης για την μεταφορά αλιεύματος χωρητικότητας.

4 — Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2006, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-218/03 έως T-240/03, Boyle κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. II-1699).

5 — Σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.

6 — Ο τέταρτος, η O'Neill Fishing Co. Ltd (υπόθεση T-239/03), δεν συμμετέχει στην υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως.

Το νομικό πλαίσιο

5. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως 97/413/ΕΚ του Συμβουλίου [7]:

«[σ]τα πολυετή προγράμματα προσανατολισμού για τα κράτη μέλη [8], οι αυξήσεις αλιευτικής χωρητικότητας που προκύπτουν αποκλειστικά από τις βελτιώσεις στον τομέα της ασφάλειας δικαιολογούν, για κάθε περίπτωση, ισόποση αύξηση των στόχων των τμημάτων στόλου, εφόσον αυτές οι βελτιώσεις δεν αυξάνουν την αλιευτική προσπάθεια των συγκεκριμένων σκαφών.»

6. Σύμφωνα με το σημείο 3.3 του παραρτήματος της αποφάσεως 98/125/ΕΚ της Επιτροπής [9]:

«[τ]α κράτη μέλη δύνανται σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή να υποβάλουν στην Επιτροπή πρόγραμμα βελτιώσεων ασφαλείας. Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της απόφασης 97/413 […], η Επιτροπή αποφασίζει αν η προβλεπόμενη από το πρόγραμμα αύξηση χωρητικότητας αιτιολογεί αντίστοιχη αύξηση των στόχων του ΠΠΠ IV.

[…]»

Ιστορικό της διαφοράς

7. Μεταξύ 1999 και 2001, έγινε ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ της Διευθύνσεως Επικοινωνιών, Ναυτιλίας και Φυσικών Πόρων της Ιρλανδίας (στο εξής: Διεύθυνση) και της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως 97/413.

8. Κατά το διάστημα αυτό οι προσφεύγοντες ζήτησαν από τη Διεύθυνση αύξηση χωρητικότητας για βελτιώσεις στον τομέα της ασφάλειας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως 97/413 και του σημείου 3.3 του παραρτήματος της αποφάσεως 98/125.

9. Με έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 2001, η Διεύθυνση ζήτησε από την Επιτροπή αύξηση

7 — Απόφαση της 26ης Ιουνίου 1997 σχετικά με τους στόχους και τους λεπτομερείς κανόνες για την αναδιάρθρωση, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31ης Δεκεμβρίου 2001, του τομέα της κοινοτικής αλιείας με σκοπό την επίτευξη μιας διαρκούς ισορροπίας μεταξύ των πόρων και της εκμετάλλευσής τους (ΕΕ L 175, σ. 27).

8 — Στο εξής: ΠΠΠ.

9 — Απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997 για την έγκριση πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού του αλιευτικού στόλου της Ιρλανδίας για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31 Δεκεμβρίου 2001 (ΕΕ 1998, L 39, σ. 41, στο εξής: ΠΠΠ IV).

της καθαρής χωρητικότητας κατά 1 304 τόνους (στο εξής: GRT) για το τμήμα πολλαπλών χρήσεων [10] και κατά 5 335 GRT για το πελαγικό τμήμα [11] του ιρλανδικού στόλου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως 97/413. (Και άλλα κράτη μέλη υπέβαλαν ανάλογες αιτήσεις όσον αφορά σκάφη που αποτελούσαν μέρος των αλιευτικών τους στόλων.)

10. Το έγγραφο της Διευθύνσεως τόνιζε ότι αποτελούσε συνέχεια των αιτήσεων των 38 κυρίων σκαφών που είχαν τροποποιήσει ή αντικαταστήσει το σκάφος τους ή επρόκειτο να το πράξουν. Συνοδευόταν από τεκμηρίωση για τα εν λόγω σκάφη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν τα σκάφη των αναιρεσειόντων.

11. Στις 4 Απριλίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Το διατακτικό έχει ως εξής:

«*Άρθρο 1*

Επιλεξιμότητα των αιτήσεων

Οι αιτήσεις για την αύξηση [...] χωρητικότητας των ΠΠΠ IV θα θεωρηθούν επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

1) οι αιτήσεις πρέπει να έχουν υποβληθεί για κάθε περίπτωση χωριστά από το κράτος μέλος πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2001·

2) το σκάφος πρέπει να είναι δεόντως στο κοινοτικό αλιευτικό μητρώο του στόλου·

3) το σκάφος πρέπει να έχει ολικό μήκος 15 μέτρα ή περισσότερο·

4) η αύξηση της χωρητικότητας προκύπτει από εργασίες εκσυγχρονισμού πάνω από το κύριο κατάστρωμα που εκτελέστηκαν ή πρόκειται να εκτελεσθούν σε υπάρχον νηολογημένο σκάφος ηλικίας πέντε τουλάχιστον ετών κατά την ημερομηνία έναρξης των εργασιών. Σε περίπτωση απώλειας σκάφους στη θάλασσα, η αύξηση της χωρητικότητας είναι αποτέλεσμα μεγαλύτερου όγκου πάνω από το

10 — Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τα σκάφη πολλαπλών χρήσεων και τα σκάφη παράκτιας αλιείας μικρού μεγέθους καθώς και τα αλιευτικά ανοικτής θάλασσας μεσαίου και μεγάλου μεγέθους με στόχο το ασπρόψαρο, τα πελαγικά είδη ιχθύων και τα δίθυρα μαλάκια: βλ. ετήσια έκθεση 2005 του Licensing Authority for Sea-fishing Boats (οργανισμού για τη χορήγηση αδειών για τα αλιευτικά σκάφη θαλάσσης) της Διευθύνσεως Επικοινωνιών, Ναυτιλίας και Φυσικών Πόρων της Ιρλανδίας (στο εξής: ετήσια έκθεση 2005), σ. 7, που είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα: http://www.dcmnr.gov.ie/NR/rdonlyres/1293CB76-B763-43A7-8AB9-F1F696245A28/0/LicensingAuthAnnRept051.pdf.

11 — Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τα σκάφη που αλιεύουν πελαγικά κυρίως είδη (κυρίως ρέγγες, σκουμπριά, σαφρίδια και προσφυγάκια): βλ. ετήσια έκθεση 2005, σ. 7.

κύριο κατάστρωμα του σκάφους αντικατάστασης σε σχέση με το απολεσθέν σκάφος·

5) η αύξηση της χωρητικότητας δικαιολογείται με σκοπό τη βελτίωση της ασφάλειας, της θαλάσσιας ναυσιπλοΐας, της υγιεινής, της ποιότητας των προϊόντων και των συνθηκών εργασίας·

6) ο όγκος κάτω από το κύριο κατάστρωμα του μετασκευασμένου σκάφους ή του σκάφους αντικατάστασης δεν αυξάνεται.

Οι αιτήσεις για την αύξηση των στόχων προωστήριας ισχύος των ΠΠΠ IV δεν θα είναι επιλέξιμες.

Άρθρο 2

Οι αιτήσεις που έγιναν αποδεκτές σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 1 εμφαίνονται στο παράρτημα Ι.

Οι αιτήσεις που απορρίφθηκαν σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 1 εμφαίνονται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου, την Ιρλανδία, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, το Βασίλειο της Σουηδίας και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.»

12. Ο κατάλογος των «απορριφθεισών αιτήσεων» του παραρτήματος ΙΙ της προσβαλλόμενης αποφάσεως περιελάμβανε τις αιτήσεις των αναιρεσειόντων για τα νέα σκάφη που θα αντικαθιστούσαν το MFV Westward Isle (Flaherty), το MFV Menhaden (Murphy) και το MFV Golden Rose (Ocean Trawlers), αντίστοιχα, από τα οποία κανένα δεν είχε απολεσθεί στη θάλασσα.

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

13. Ενώπιον του Πρωτοδικείου, 23 προσφεύγοντες ζήτησαν την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής κατά το μέρος της που απορρίπτει τις σχετικές με τα σκάφη τους αιτήσεις αυξήσεως χωρητικότητας. Όλες οι αιτήσεις αφορούσαν την κατασκευή νέων σκαφών προοριζόμενων να αντικαταστήσουν υπάρχοντα σκάφη τα οποία δεν είχαν απολεσθεί στη θάλασσα. Οι προσφεύγοντες προέβαλαν αναρμοδιότητα της Επιτροπής, παράλειψη αιτιολόγησης και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

14. Το Πρωτοδικείο εξέτασε πρώτον ένσταση απαραδέκτου την οποία υπέβαλε η Επιτροπή ζητώντας να γίνει δεκτό ότι η απόφασή της δεν αφορά άμεσα και ατομικά τους προσφεύγοντες για τους σκοπούς του άρθρου 230 ΕΚ. Το Πρωτοδικείο απέρριψε την ένσταση αυτή για τους εξής, κυρίως, λόγους i) διότι η προσβαλλόμενη απόφαση έπρεπε να θεωρηθεί ως δέσμη ατομικών αποφάσεων, κάθε μία από τις οποίες έθιγε τη νομική κατάσταση των κυρίων των σκαφών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα, συμπεριλαμβανομένης της καταστάσεως των προσφευγόντων, τα χαρακτήριζε σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, τα εξατομίκευε κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη και ii) διότι η εν λόγω απόφαση παρήγαγε άμεσα αποτελέσματα επί της νομικής καταστάσεως των προσφευγόντων μην αφήνοντας καμία εξουσία εκτιμήσεως στους αποδέκτες του, οι οποίοι ήταν επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του [12].

15. Ωστόσο, κατόπιν των απαντήσεων που έδωσε η Ιρλανδία στις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο έθεσε αυτεπαγγέλτως το ζήτημα αν ο Thomas Flaherty (υπόθεση T-224/03), η Ocean Trawlers Ltd (υπόθεση T-226/03), ο Larry Murphy (υπόθεση T-236/03) και η O'Neill Fishing Co. Ltd (υπόθεση T-239/03) [13] είχαν έννομο συμφέρον να ασκήσουν προσφυγή εν προκειμένω. Το Πρωτοδικείο κατέληξε:

«62. Από τις απαντήσεις αυτές προκύπτει ότι οι αιτήσεις που υπέβαλαν οι τέσσερις αυτοί προσφεύγοντες βασίζονταν στην πρόθεσή τους να ναυπηγήσουν το διάστημα εκείνο σκάφη και να τους δώσουν τα ονόματα που διαλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Αποδείχθηκε ωστόσο ότι οι προσφεύγοντες αυτοί δεν είχαν προβεί στη ναυπήγηση των σκαφών αυτών, οπότε, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν ήταν, πράγματι, κύριοι των εν λόγω σκαφών. Επομένως, οι εν λόγω προσφεύγοντες δεν νομιμοποιούνται ενεργητικώς προς άσκηση προσφυγής. Εν πάση περιπτώσει, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν τους αφορά ατομικά εφόσον τα εν λόγω σκάφη είναι πλασματικά.»

16. Το Πρωτοδικείο ακύρωσε στη συνέχεια την απόφαση της Επιτροπής καθόσον αφορούσε τα σκάφη των δεκαεννέα λοιπών προσφευγόντων. Έκρινε ότι η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της με την απόφασή της κριτήρια που δεν προβλέπονται από την εφαρμοστέα εν προκειμένω νομοθεσία, υπερέβη τις αρμοδιότητές της [14], ιδίως με την απόρριψη όλων των αιτήσεων για χορήγηση πρόσθετης χωρητικότητας ασφαλείας πραγματοποιούμενης όχι με τροποποίηση των σκαφών, αλλά με την κατασκευή νέων σκαφών προς αντικατάσταση των υπαρχόντων [15].

17. Οι αναιρεσείοντες προβάλλουν ότι η εκτίμηση του Πρωτοδικείου για το παραδεκτό των προσφυγών τους είναι νομικά

12 — Σκέψεις 42 έως 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

13 — Η O'Neill Fishing Co. Ltd δεν είναι διάδικος στην υπό κρίση αναίρεση: βλ. υποσημείωση 6.

14 — Σκέψη 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

15 — Σκέψεις 102 έως 132 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.

εσφαλμένη. Ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθόσον απορρίπτει τις προσφυγές τους και τους καταδικάζει στα δικαστικά έξοδα. Ζητούν επίσης την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής και να καταδικαστεί η Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Ανάλυση

18. Τόσο κατά την γραπτή όσο και κατά την προφορική διαδικασία, οι διάδικοι συζήτησαν εκτενώς ορισμένες εκτιμήσεις επί πραγματικών περιστατικών οι οποίες κατά τη γνώμη μου δεν είναι λυσιτελείς στο πλαίσιο της υπό κρίση αίτησης αναιρέσεως, η οποία έχει ως αντικείμενο να καθοριστεί αν η εκτίμηση του Πρωτοδικείου που διατυπώθηκε με τη σκέψη 62 της αποφάσεώς του είναι νομικώς βάσιμη.

19. Το Πρωτοδικείο απέρριψε τις προσφυγές των αναιρεσειόντων ως απαράδεκτες για δύο λόγους: i) λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος, διότι, αν και οι προσφεύγοντες είχαν «πρόθεση να ναυπηγήσουν το διάστημα εκείνο σκάφη και να τους δώσουν τα ονόματα που διαλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ της προσβαλλόμενης αποφάσεως», «δεν προέβησαν στη ναυπήγηση των σκαφών αυτών, οπότε, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, δεν ήταν, πράγματι, κύριοι των εν λόγω σκαφών», και ii) για τον λόγο ότι η απόφαση δεν τους αφορούσε ατομικά, διότι τα εν λόγω σκάφη ήταν «πλασματικά».

20. Δεν πρέπει να λησμονείται ότι, με την υπόλοιπη απόφαση (την οποία δεν αμφισβήτησε σε κανένα σημείο η Επιτροπή), το Πρωτοδικείο i) απέρριψε —χωρίς να διακρίνει μεταξύ των αναιρεσειόντων της παρούσας δίκης και των υπολοίπων δεκαεννέα προσφευγόντων— το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η απόφασή της δεν αφορούσε άμεσα και ατομικά κανέναν από τους προσφεύγοντες και ii) έκρινε ότι εσφαλμένως απέρριψε η Επιτροπή τις υπό κρίση αιτήσεις για τον λόγο ότι η αύξηση της χωρητικότητας ασφαλείας πραγματοποιήθηκε με κατασκευή νέων σκαφών και όχι με τροποποίηση των υφισταμένων.

21. Οι αναιρεσείοντες προβάλλουν, μεταξύ άλλων, ότι η εκτίμηση περί του μη παραδεκτού των προσφυγών τους έρχεται σε αντίθεση με τις υπόλοιπες αυτές εκτιμήσεις. Συμφωνώ, κατ΄ ουσίαν, για τους λόγους που εκθέτω κατωτέρω, και θεωρώ ότι δεν είναι αναγκαίο συναφώς —ή ενδεδειγμένο, στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως— να εξετάσω τους υπόλοιπους ισχυρισμούς που προβλήθηκαν, οι οποίοι αφορούν περισσότερο τα πραγματικά περιστατικά.

Έννομο συμφέρον

22. Κατά πάγια νομολογία, η προσφυγή ακυρώσεως που ασκείται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι παραδεκτή μόνον εφόσον ο προσφεύγων αντλεί συμφέρον από

την ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως. Το συμφέρον αυτό πρέπει να είναι γεγενημένο και ενεστώς [16].

23. Με τη σκέψη 62 της αποφάσεώς του, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι το κρίσιμο στοιχείο για τον καθορισμό της ελλείψεως εννόμου συμφέροντος των προσφευγόντων ήταν η κυριότητα των σκαφών αντικαταστάσεως κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής. Το Πρωτοδικείο, σε κανένα άλλο σημείο της αποφάσεως αυτής, δεν προέβη σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη διαπίστωση για το αν οι υπόλοιποι δεκαεννέα προσφεύγοντες ήσαν πράγματι κύριοι σκαφών αντικαταστάσεως κατά την ημερομηνία εκείνη, μπορεί όμως να υποτεθεί ότι είχε πεισθεί γι' αυτό, διότι, στην αντίθετη περίπτωση, η απόφασή του επί του παραδεκτού θα ήταν αυθαίρετη.

24. Το Πρωτοδικείο θεώρησε επομένως ως δεδομένο ότι οι προσφεύγοντες που είχαν κατασκευάσει (ή ίσως θα κατασκεύαζαν) σκάφη αντικαταστάσεως των οποίων ήσαν κύριοι κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής είχαν έννομο συμφέρον να ζητήσουν την ακύρωση της αποφάσεως, ενώ οι προσφεύγοντες που δεν είχαν προβεί στις ενέργειες αυτές δεν είχαν έννομο συμφέρον.

25. Έχω τη γνώμη ότι η προσέγγιση αυτή είναι τελείως εσφαλμένη.

16 — Βλ., πρόσφατη νομολογία στην κατεύθυνση αυτή, απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, Salvat père & fils κ.λπ. κατά Επιτροπής, Τ-136/05 (Συλλογή 2007, σ. II-4063, σκέψη 34), και τις αποφάσεις στις οποίες παραπέμπει.

26. Η διαδικασία που αφορά την υπό κρίση υπόθεση είναι διαδικασία εγκρίσεως. Εγκρίνεται ορισμένη χωρητικότητα για τον αλιευτικό στόλο κάθε κράτους μέλους και συγκεκριμένες αυξήσεις της χωρητικότητας αυτής μπορούν να εγκριθούν με απόφαση της Επιτροπής εφόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια.

27. Βεβαίως, η εν λόγω διαδικασία δεν φαίνεται να συνεπάγεται την απαγόρευση πραγματοποιήσεως των απαιτούμενων για την αύξηση της χωρητικότητας εργασιών πριν τη χορήγηση της εγκρίσεως. Ούτε, ωστόσο, απαγορεύει την αναμονή της εγκρίσεως πριν την πραγματοποίηση των εργασιών. Πράγματι, η προσέγγιση αυτή μπορεί να θεωρηθεί από τους περισσότερους, αν όχι ως ορθότερη, τουλάχιστον ως συνετότερη.

28. Εάν, όπως αποφάνθηκε το Πρωτοδικείο, η αύξηση της χωρητικότητας ασφαλείας με κατασκευή σκάφους αντικαταστάσεως μπορούσε να εγκριθεί, τότε όλοι όσοι ζήτησαν έγκριση για αύξηση της χωρητικότητας έχουν σαφώς έννομο συμφέρον να ζητήσουν την ακύρωση της αποφάσεως περί μη χορηγήσεως της εγκρίσεως αυτής. Είναι αναμφίβολα αληθές ότι το έννομο αυτό συμφέρον είναι πλέον επείγον για αυτούς οι οποίοι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως, είχαν υποβληθεί σε δαπάνες για την εν λόγω κατασκευή, αλλά το έννομο συμφέρον υφίσταται για όλους. Η ακύρωση της αποφάσεως σημαίνει, για όλους αυτούς των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν, ότι είναι εκ νέου δυνατή η έγκριση και ότι η έγκριση αυτή, εφόσον δοθεί, σημαίνει ότι μπορούν στο εξής να προβούν σε όλες τις ενέργειες που υπολείπονται για να πραγματοποιηθεί ή να

χρησιμοποιηθεί η αυξημένη χωρητικότητα ασφαλείας. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν παραθέτει κανένα λόγο που να δικαιολογεί τη διάκριση μεταξύ των αιτούντων αναλόγως του κατά πόσο θεωρούσαν εκ των προτέρων δεδομένη την έγκριση πριν από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής και, κατά τη γνώμη μου, τέτοιοι λόγοι δεν υφίστανται.

29. Τα επιχειρήματα επομένως που παραθέτει η Επιτροπή για να αποδείξει ότι το έννομο αυτό συμφέρον μπορεί να παύσει να υφίσταται κατά τη διάρκεια της δίκης και ότι το έννομο συμφέρον των αναιρεσειόντων βασίζεται σε γεγονός μελλοντικό και υποθετικό δεν ευσταθούν.

Ως προς το αν η απόφαση αφορά ατομικά τους προσφεύγοντες

30. Ο άλλος λόγος επί του οποίου βασίστηκε το Πρωτοδικείο για να κρίνει τις προσφυγές των αναιρεσειόντων ως απαράδεκτες είναι ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν τους αφορούσε ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ. Το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι η απόφαση της Επιτροπής αφορούσε άμεσα τους προσφεύγοντες και ότι η κυριότητα των σκαφών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα αρκούσε για να αποδειχθεί ότι η απόφαση τους αφορούσε ατομικά, εξαιρώντας τους αναιρεσείοντες για τον μοναδικό λόγο ότι τα εν λόγω σκάφη ήταν «πλασματικά».

31. Φρονώ ότι υπάρχουν δύο πιθανότητες ως προς το τι μπορεί να εννοεί το Πρωτοδικείο με τον όρο αυτό.

32. Η συνήθης έννοια του όρου «πλασματικός» υποδηλώνει κάτι που δεν είναι πραγματικό ή που παρίσταται ψευδώς ως πραγματικό και το οποίο, επομένως, μόνον κατά φαντασία υπάρχει. Εφαρμόζοντας τον ορισμό αυτό στην υπό κρίση υπόθεση, συνάγεται είτε ότι οι αναιρεσείοντες δεν ήθελαν πράγματι να αντικαταστήσουν τα σκάφη των οποίων ήσαν κύριοι με άλλα που θα είχαν πρόσθετη χωρητικότητα ασφαλείας είτε ότι επρόκειτο απλώς για μία αόριστη ιδέα ή ένα μη συγκεκριμένο σχέδιο χωρίς ορατό αποτέλεσμα.

33. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει ωστόσο καμία διαπίστωση που να μπορεί να στηρίξει την άποψη αυτή. Ένα τέτοιο συμπέρασμα δεν μπορεί να εξαχθεί μόνον από το γεγονός ότι οι αναιρεσείοντες, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν είχαν ακόμη κατασκευάσει ή αρχίσει να κατασκευάζουν τα σχεδιαζόμενα σκάφη αντικαταστάσεως.

34. Η εναλλακτική ερμηνεία είναι ότι το Πρωτοδικείο, με τον όρο «πλασματικός», ήθελε απλώς να τονίσει ότι τα σκάφη δεν υπήρχαν.

35. Είναι αληθές, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι το αν ένα συγκεκριμένο

σκάφος έχει κατασκευαστεί ή όχι αποτελεί πραγματικό περιστατικό το οποίο δεν μπορεί να ελεγχθεί κατ' αναίρεση, εκτός αν προβάλλεται ότι το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων. Το συμπέρασμα που εξάγεται από το γεγονός αυτό (συγκεκριμένα, ότι αν ένα σχεδιαζόμενο σκάφος δεν έχει ακόμη κατασκευαστεί σημαίνει ότι η απόφαση δεν αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα) αποτελεί, ωστόσο, νομικό ζήτημα που μπορεί να ελεγχθεί κατ' αναίρεση.

36. Για τους ίδιους λόγους, mutatis mutandis, με όσους παρέθεσα ανωτέρω όσον αφορά το έννομο συμφέρον [17], δεν δέχομαι ότι η ύπαρξη ή η κυριότητα των σκαφών αντικαταστάσεως κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, κατά την ημερομηνία ενάρξεως της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου ή κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως αποτελούν το ορθό κριτήριο για να καθοριστεί αν η απόφαση της Επιτροπής αφορά ατομικά τους προσφεύγοντες.

37. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή επιχείρησε να συγκρίνει τους αναιρεσείοντες με αυτόν που προτίθεται να αγοράσει στο μέλλον μία Ferrari. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι η πρόθεση αγοράς δεν προσδίδει σ' αυτόν την ιδιότητα του ιδιοκτήτη μιας Ferrari και δεν τον εξατομικεύει επαρκώς ώστε να μπορεί να προσβάλει κάθε απόφαση που αφορά τις Ferrari. Η Επιτροπή έχει απόλυτο δίκιο όσον αφορά τον υποθετικό μελλοντικό ιδιοκτήτη μιας Ferrari. Ωστόσο, η επιχειρούμενη σύγκριση με την περίπτωση των αναιρεσειόντων δεν αντέχει σε αυστηρό έλεγχο.

38. Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 42 έως 60 της αποφάσεώς του, η απόφαση της Επιτροπής αφορούσε ατομικά όλους τους αιτούντες διότι είχαν υποβάλει ατομικές αιτήσεις αυξήσεως της χωρητικότητας ασφαλείας, διότι οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν και εξετάσθηκαν κατά περίπτωση και διότι οι αιτούντες προσδιορίζονταν ονομαστικά ως κύριοι των σκαφών που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ της αποφάσεως.

39. Η περίπτωση αυτή δεν μπορεί να συγκριθεί με την περίπτωση αυτού που ελπίζει να αποκτήσει στο μέλλον μία Ferrari και επιχειρεί να προσβάλει ένα γενικό μέτρο που αφορά τις Ferrari, το οποίο θα μπορούσε να σταθεί εμπόδιο στην επιθυμία του.

40. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι όσο το σκάφος είναι στα σχέδια, η κυριότητά του δεν μπορεί να αποδοθεί σε ορισμένο διάδικο. Έτσι, η απόφαση δεν μπορεί να αφορά διάδικο που απλώς κατέχει σε δεδομένη χρονική στιγμή το σχέδιο συγκεκριμένου σκάφους. Τα υποβληθέντα σχέδια μπορούν (εναλλακτικώς ή επιπροσθέτως) να

17 — Βλ. σημεία 22 έως 28.

χρησιμοποιηθούν μεταγενέστερα από άλλον διάδικο.

41. Έχω τη γνώμη ότι το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές.

42. Όλα τα σχέδια, είτε για νέα σκάφη είτε για τροποποιήσεις των υφισταμένων σκαφών, μπορούν να αντιγραφούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν με διάφορους τρόπους, με ή χωρίς αλλαγές. Ωστόσο, όπως υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και όπως σαφώς προκύπτει από το νομικό πλαίσιο, οι αιτήσεις χωρητικότητας ασφαλείας εξετάζονται κατά περίπτωση. Εάν εγκριθεί, η χωρητικότητα ασφαλείας χορηγείται βάσει της αντίστοιχης αιτήσεως. Εάν τα ίδια σχέδια χρησιμοποιηθούν μεταγενέστερα ή συμπληρωματικά σε διαφορετικό πλαίσιο, η σχετική με την πρόσθετη χωρητικότητα ασφαλείας έγκριση συνδέεται αποκλειστικά με τον κύριο ενός συγκεκριμένου σκάφους.

43. Καταλήγω ότι το Πρωτοδικείο, αναλόγως της εννοίας που προσέδωσε στον όρο «πλασματικός», είτε στηρίχθηκε σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών είτε εφάρμοσε εσφαλμένο νομικό κριτήριο για να εξακριβώσει αν η απόφαση αφορά ατομικά τους προσφεύγοντες.

Πρόταση επί της αιτήσεως αναιρέσεως

44. Για τους ανωτέρω εκτεθέντες λόγους, προτείνω να αναιρεθεί η απόφαση του Πρωτοδικείου κατά το μέρος της που κηρύσσει απαράδεκτες τις προσφυγές των αναιρεσειόντων.

Επί της ουσίας της προσφυγής

45. Το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου προβλέπει ότι στην περίπτωση που το Δικαστήριο αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου μπορεί το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

46. Συνήθως δεν ενδείκνυται για το Δικαστήριο, μετά την αναίρεση αποφάσεως που κηρύσσει το απαράδεκτο, να εξετάσει επί της ουσίας την υπόθεση σε πρώτο βαθμό. Κατά κανόνα, στις περισσότερες περιπτώσεις το Πρωτοδικείο δεν θα έχει εξετάσει τα επιχειρήματα επί της ουσίας και η υπόθεση δεν θα είναι ώριμη προς εκδίκαση από το Δικαστήριο.

47. Εν προκειμένω, ωστόσο, άπαξ και κριθούν παραδεκτές οι προσφυγές των αναιρεσειόντων, αυτοί δεν διαφοροποιούνται σε κανένα σημείο από τους υπόλοιπους

δεκαεννέα αιτούντες. Όλες οι προσφυγές αποτελούσαν μέρος ενός συνόλου, οι ίδιοι δικηγόροι εκπροσωπούσαν όλους τους προσφεύγοντες και το Πρωτοδικείο εξέτασε το σύνολο των επιχειρημάτων από κοινού, χωρίς να διακρίνει μεταξύ των προσφευγόντων. Το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε στηριζόμενο σε λόγους που είχαν εφαρμογή ομοιόμορφα σε όλους τους προσφεύγοντες.

48. Η επί της ουσίας ανάλυση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως μπορεί επομένως να έχει εφαρμογή χωρίς τροποποιήσεις στους αναιρεσείοντες, έχοντας το ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα με το αρχικώς ζητούμενο. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει, επομένως, να αναιρεθεί μόνον ως προς το μέρος της που κηρύσσει τις προσφυγές των αναιρεσειόντων απαράδεκτες.

49. Δεδομένου, ωστόσο, ότι το Πρωτοδικείο περιόρισε την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής στην ακύρωση των αποτελεσμάτων της επί των σκαφών εκείνων των αιτούντων των οποίων οι προσφυγές είχαν κηρυχθεί παραδεκτές, το Δικαστήριο πρέπει επίσης να ακυρώσει την απόφαση 2003/245/ΕΚ της Επιτροπής κατά το μέρος της που έχει εφαρμογή επί των σκαφών των αναιρεσειόντων. Αυτό θα φέρει τους αναιρεσείοντες στην ίδια κατάσταση με τους προσφεύγοντες που υπήρξαν οι νικήσαντες διάδικοι ενώπιον του Πρωτοδικείου και οι οποίοι αναμένουν τώρα νέα απόφαση της Επιτροπής επί της αιτήσεώς τους για χωρητικότητα ασφαλείας.

Επί των δικαστικών εξόδων

50. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι αναιρεσείοντες ζήτησαν να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και εφόσον, κατά τη γνώμη μου, η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Πρόταση

51. Έχω επομένως τη γνώμη ότι το Δικαστήριο θα πρέπει:

— να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 13ης Ιουνίου 2006, Boyle κ.λπ. κατά Επιτροπής (Τ-218/03 έως Τ-240/03) στις

υποθέσεις Τ-224/03, Τ-226/03 και Τ-236/03 καθόσον απορρίπτει ως απαράδεκτες τις προσφυγές ακυρώσεως της αποφάσεως 2003/245/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2003, σχετικά με τις αιτήσεις που έλαβε η Επιτροπή για την αύξηση των στόχων των πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού IV προκειμένου να βελτιωθεί η ασφάλεια, η θαλάσσια ναυσιπλοΐα, η υγιεινή, η ποιότητα των προϊόντων και οι συνθήκες εργασίας για σκάφη ολικού μήκους άνω των δώδεκα μέτρων και καταδικάζει τους αναιρεσείοντες στα δικαστικά έξοδα·

— να ακυρώσει την απόφαση 2003/245/ΕΚ της Επιτροπής καθόσον έχει εφαρμογή στα σκάφη των αναιρεσειόντων και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.